

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izmisi nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam ponj, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od pesterostopne petit-vrste po 12 h, če se se oznanilo tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabilo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla konec meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrt leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vse leto 2 K

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrt leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom s hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavi 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

Socijologični problemi v avstrijski politiki.

Znameniti graški sociolog, profesor dr. Ludovik Gumplovicz je bil prvi, ki je začel premotivirati narodnostno vprašanje naše države z znanstvenega stališča.

Že leta 1879 je napisal delo, ki bo ostalo v naši literaturi o narodnostnem vprašanju vedno na prvem mestu: »Das Recht der Nationalitäten und Sprachen in Österreich-Ungarn«.

Ko je leta 1895. valoval boj za celjsko slovensko gimnazijo, je Gumplovicz to borbo spisal v francoski »Revue Internationale de Sociologie« (Nr. 4. 1896) pod naslovom: »Le mouvement social en Autriche. La question Slovène.« Le mala peščica Slovencev pozna ta krasni članek. In vendar moram smelo trditi, da do sedaj še ni nikdar nikdo tako krasno, elegantno, v par potezih orisal osode Slovencev, kakor Gumplovicz v svojem bleščečem francoskem slogu. Ko bi ne bil ta plemeniti učenjak ničesar drugega storil za nas in zlasti za

naše vsenčlilnišnike, dolžni bi mu bili vedno hvaležnost!

Protierbske demonstracije v Zagrebu 1. 1902 so napotile dovzetnega učenjaka, da je socijologično označil razmerje med Srbi in Hrvati. Ta članek smo svojedobno priobčili tudi v našem listu.

V zadnjem času se Gumplovicz zopet mnogo peča z narodnostnim vprašanjem. Tu in tam je podal v svojih mnogobrojnih člankih svoje mnenje o tem; tudi v strogonemskih listih piše članke, kjer dokazuje znanstveno, da se mora Avstrija federalizirati. Slovencem simpatična ideja narodne avtonomije brez historičnih priveskov je Gumploviczev ideal avstrijske prihodnosti.

Nikjer pa menda ni Gumplovicz tako jasno, čeprav le lapidarno orisal vsega kompleksa perečega narodnostnega boja, nikjer ni pokazal tako vidno svoje zanimive empirične metode znanstvenega raziskovanja kakor v članku, katerega je priobčil te dni v marčni številki »Politisch-Anthropologische Revue« pod gornjim naslovom. Gospod profesor je preprijazno izrecno dovolil, da smemo prevesti ta aktualni članek, na katerega opozarjamo svoje čitatelje prav posebno, za naš list.

Zgodovinarja in politika zanimajo akcije in dogodki. Ministre zaznamuje, ki odhajajo in prihajajo in kake programe imajo in kaka sredstva uporabljajo. Z znanstvenega stališča je to nevhvaležen posel: kajti do kakega kakšnega natančnega določenega reda v teh dogodkih to delovanje ne more nikdar in nikoli privedi. Gledamo le v kaleidoskop vedno se izpreminjajočih individualnih činov in usod.

Za socijologa je to brez vsake zanimivosti. Ta hoče na dnu vseh teh dogodkov zagledati socijalne procese, ki se tu vrše. Težka stvar to, ker se vidi kakor bi bil kazalec na socijalni uri nepremičen; potrebuje pač stoletij, da pokaže skoro neopaženo, koliko se je vendar na-

prej pomaknil — dočim napravi sekundni kazalec politike skoro sleherni dan hlastno sunek dalje.

Ali vendar se pomiče naprej tudi veliki kazalec, ki nam kaže socijalni razvitek; gledati se mora le nazaj na razdaljo za katero se je že pomaknil naprej, da si moremo predstavljati smer, v kateri se bode najbrže pomikal dalje. Ako se vprašamo, kaj se godi v Avstriji socijologičnega, tedaj nam je takoj jasen odgovor, da se gre tu za razmerje med Nemci in Slovani. Pravda se za regulacijo meje; stara pravda, ki se je začela pred tisočletji med Nemci in Slovani. Mogočno se je zagnalo nemštvo na vzhod, da ga podjarmi: ena zadnjih oblik te bojne vihe je bila Avstrija. Zmagonosna je bila in za Jožefa II. je dosegla v svoji ekspanziji najskrajnejšo vzhodno mejo — doli do Pruta.

Ali te posesti ni mogla vzdržati in od polovice preteklega stoletja dalje hrumi slovansko valovje do dunajskih vrat.

Ljudske pravice, ki so se odtrgale od leta 1848. ali še bolj od 1. 1860. dalje, absolutnemu regimu, so oslabilo ekspanzivno moč avstrijskega nemštva in so ojačile odbijalno — in celo napadalno moč Slovanov.

Še enkrat 1861. je poskusil nemški državnik, Schmerling, obupni čin, spojiti zopet politično prostost z germanizacijo Avstrije; padel je. Politična prostost in iznarodovanje se izključujeta. Ker so Nemci prvo hoteli, so se morali germanizaciji odpovedati. Sedaj so se pa vzbudile slovanske narodnosti k novemu življenju in so se v zdravem zraku politične prostosti tako ojačile, da so v deželah, kjer živijo, kakor na Češkem, Moravskem in v Šleziji, mešano z Nemci stopile celo v ofenzivo napram Nemcem. In to pozicijo so tu obdržale do danes in Nemci so povsod iz ofenzive potisnjeni. In boj valovi semintja, kateri činitelji bodo pač odločili?

Politiki gledajo na ministre; oni mislijo, da je v moči posameznikov pridobiti zmago tej ali oni stranki.

V stoletju socijologije in »politične geografije« je to anahronistična — naivnost!

Takih bojev ne odločujejo ministri; čisto drugi činitelji prihajajo tu v poštev, ki odločujejo, kdo bode zmagal in kdo bo premagau.

Moč naroda tiči v velikih ljudskih masah. Seveda se mora te dobro voditi. To vodstvo je danes povsod v rokah inteligence, bodisi svetne, bodisi duhovske. Zmagati pa more le večja masa.

Vendar tudi število samo ne odločuje. Ta masa mora biti stalno naseljena in mora zavzemati primerno geografsko zaključeno ozemlje. Stalno naseljeno ljudstvo v geografsko dobro, naravno obmejeno deželi, pod vodstvom energične inteligence, je v narodnem boju nepremagljiva. Če vladajo v državi moderne inštitucije politične prostosti, je nobena moč sveta ne more do živga.

Friderik Ratzel govori tako lepo o vkoreninjenju ljudstva v svoje zemlje. V tej besedi tiči še nekaj več nego stalna naselitev. Ljudstvo je lahko stalno naseljeno, ne da bi bilo še vkoreninjeno. To je razloček med prebivalstvom na deželi in v mestih. Mestno prebivalstvo z zemljo svoje domovine ni nikdar tako ozko spojeno, čeprav je že od pamtveka v mestu naseljeno, kakor ono na deželi, ki se peča s poljedelstvom. Prvo nima v marsikaterem oziru toliko odbijalne moči, zlasti z ozirom na svojo narodnost. Prebivalstvo na deželi pa korenini v zemlji, je dejanski del iste tako, da se more njegova narodnost smatrati staro kot ona zemlja. — Radi tega je narodnost takega prebivalstva skoro neiztrebljiva; vidi se kakor bi vedno znova rastle iz tal.

To antropogeografsko dejstvo je, ki daje Nemcem tako malo upanja za srečen izid boja Nemcev proti Čehom: Nemci se ob vsaki priliki ponosno sklicujejo na svojo večjo kulturo, na svoj kapital na svojo podvzetnost in mar-

nost v obrti, ki je zvedena v njihovih rokah. Čehi so pa vkoreninjeno prebivalstvo, kakor velikan Ante dobivajo svojo moč iz tal. To čutijo češki voditelji instinktivno in če se bore še s tako vratolomnim pogumom, vstrajajo na izpolnitvi svojih zahtev do zadnje pitice, tedaj opravičujejo običajno svoje postopanje z besedami, ki se glase osuplo, a katerim se ne more odrekati opravičenosti, če se jih natančneje premotri. Pravijo namreč: »Kaj se nam more zgoditi?« Tako govore voditelji vkoreninjenih prebivalcev. — Kaka je bila doslej taktika Nemcev napram temu nasprotniku? Svdimos! V državnih osnovnih zakonih 67 leta so si liberalni Nemci ustvarili garancije, da se jim ni treba — češki učiti. Seveda, ko bi bili mogli obenem preprečiti, da bise Čehi nemški ne učili, bi bili pač na boljem. Ker pa tega niso mogli, so se učili Čehi nemški in Nemci so ostali enojezični napram bilingvalnemu nasprotniku. Danes bi se seveda mogli tedanji zakonodajci učiti zopet iz Ratzelove politične geografije, da je enojezičnik napram dvojezičniku že »zategadelj na slabšem, ker pozna oni dva sveta, ta le en svet«, kar dvojezičniku daje že moralično pretežje ne glede na praktične koristi. Še eno drugo pot so krenili Nemci: ustvarili so svojo: »Gemeinbürgschaft«. To je bil aritmetično pravilen ukrep, a socijologično napačen. »Gemeinbürgschaft« vseh avstrijskih Nemcev jim daje numerično pretežnost — na statistični tabeli. Da se še sklicujem zopet na Ratzela, poudarjam, da se pri tem ne more govoriti o teritorialni politiki, pač pa se mora reči, da je nad vse mere »neteritorialna«. To je ravno tako, kakor ki bi hotela armada na bojišču, ki je napram sovražniku v manjšini, svoj up staviti v to, da more še računati na pomočne čete, ki stoje daleč od bojišča. A na bojišču veljajo le navzoči, ne pa odsotni. V boju Nemcev proti Čehom na Češkem nima »Gemein-

LISTEK.

1. april.

Običaj, pošiljati lahkovernost po 1. april, je baje nastal najprej na francoskem za časa Karla IX., t. j. tedaj, ko se je Novo leto premestilo od 1. aprila na 1. januar. Ljudi, ki so še namreč po tej spremembi pričakovali 1. aprila običajna novoletna darila, so imenovali za aprilске norce.

Z druge strani pa se zatrjuje, da je aprilске norčarije neposredno povzročilo nestanovitno vreme tega meseca, da so namreč tisti, ki so ob najlepšem solnčnem vremenu šli z doma brez dežnika, se vrnili premočeni do kože. Sicer se pa to lahko pripeti nepredvidnejem tudi v marcu in v vsakem drugem vremenu, izvzeti so le pedantni profesorji, ako oblatnega dežnika ne pozabijo v gostilni.

Zopet drugi izvajajo aprilске norčavosti od zimskega praznika »vseh norcev«, kateri praznik je pa-

del v dobo »kvirinalja«, ki so se začele praznovati 17. februarja za Romula. Toda to bi se bolj strinjalo z našim pustom. In zopet drugi si razlagajo ta običaj z zgodovino velikega petke, kakor se še danes pravi brezmiselnemu tekanju semtertja letati od Poncija do Pilata.

Najbrže pa je ta običaj, kakor večina ljudskih običajev, še mnogo starejši kakor krščanstvo samo. Isti izvira skoraj gotovo iz skupnega prebivališča azijskih narodov. Proti koncu meseca marca obhajajo Indijci nekaj praznik, kateremu pravijo »Huli«. Ob tem prazniku pošilja drug drugega pod ničevimi izgovori in v brezmiselnih namene semintja. Pošiljajo se vabila v imenu takih oseb, ki jih niti doma ni, dajejo se naročila za opravke, ki jih ni mogoče izvršiti itd. Kakor se tudi pri nas n. pr. pošlje 1. aprila nevedneža v lekarno po komarjevo mast, »okstradium« (Ochs dreh' dioh um) i. dr. Zadnji dan Huličevega praznika se popolnoma zлага z našim 1. aprilom.

Kakor rečeno, posebno lekarne in špecerijske trgovine so še danda-

nes kraj, kamor se pošilja lahkovernost osebe po stvari, ki ne eksistujejo.

Zagonetno pa je, zakaj imenujejo Francozi in Italijani april »poisson d' avril« in »pesse d' avril«. Kaj ima riba pri tem opraviti? Za to imamo le nezadostno razlaganje. Z aprilom se začne na francoskih obrežjih, posebno na jugu, lov na neko okusno vrsto rib, ki ima celo ime »aprilska riba« (poisson d'avril). Prve ribe se razpošljejo odličnim osebam in ker se lov začne 1. aprila, je bil to dan, ko so se razpošiljala ribja darila. Kdor ni dobil ribe, je bil za norca, ali je pa dobil darilo, ki je bilo podobno ribi ter so ga imenovali s tem za norca.

Navada, da se 1. aprila koga kam pošlje z norčavim ali sploh neizvršljivim naročilom, da se mu natvezi kako izmišljeno novost, se je v teku časa razširila po celi Evropi, da si je ta običaj pri različnih narodih različen. Angleži imenujejo 1. april kratko »dan norcev«.

Prvotna in prava šegavost je bila pač ta, da se je koga nalagalo tako debelo, da bi nalagani moral laž

spoznati. A ravno zato, ker se je to zgodilo navadno napram bolj omejenim duhom, ki laži niso spoznali, da bi jo lahko prijeli, bil je aprilski dovtip posrečen. V teku časa je stara navada seveda zdijala. Posrečen dovtip ne more biti, ako se komu pove, da je ta ali ta umrl, da se je ta ali ta stolp zrušil, da je kaka zver uskočila v zverinjaku itd. Kaj takega je kosmata laž, ki bi lahko pomenila resnico ter lahko tudi razumnega človeka brez potrebe prestraši. Ako naj bo laž res tudi dovtipna, mora biti v kakem umetniškem redu, da pokaže nalogani očitno svojo lahkovernost, ako se ga n. pr. kam po kaj pošlje, česar bi sicer ne storil brez premetenega namerjanja. Umetniški dovtip je napravil 1. aprila neki časopis, ki je poročal, da je iz neke menažerije uskočil medved posebne vrste, ki ga naravoznanci imenujejo ursus sedilis, da sedi na nekem drevesu v mestnem logu ter da pride ob tej in tej uri neki Američan po imenu »Sajinič«, ki je izurjen v lovu takih medvedov ter bo privlekel kosmatina z drevesa. In

res je prišlo ob določeni uri mnogo ljudi v mestni log, da so si dali medveda natveziti.

Še boljši aprilski dovtip se je izvršil leta 1860 v Londonu. Prvi april je bil v nedeljo in zjutraj je dobilo več tisoč Londončanov vabila, ki so imela vse znake oficijalnih vabil, s katerimi so se vabili v Tower k umivanju »belih levov«. In prišlo je na tisoče ljudi peš in v vozovih, da vidijo nenavadno ceremonijo. Prišli so morali skupaj vsi londonski policaji, da so branili radovednejšem naval v Tower, in šele čez več ur čakanja so povabljeni spoznali da so prišli po prvi april.

Jako dober dovtip je napravil 1. aprila 1899 genovanski šalji list »Il Successo«. Vedeti je treba, da je ravno takrat bilo genovansko prebivalstvo razburjeno vsled neke zagonetne bolezni, ki so jo zanesle braziljske papige v mesto. Mestna sanitarna oblast je izdala valed tega več razglasov, kako se je varovati bolezni in kako se znaki sumljivih papig. Razglasi so se nabili po oglih ulic in prebivalstvo jih je hodilo prav

bürgerschaft« prav nobene vrednosti, ravno tako malo v deželah, kjer so Nemci v podobnem mogoče še slabšem položaju. Na enem mestu bi mogla imeti seveda ta nemška skupnost uspeh t. j. v parlamentu, ko bi pripomogla Nemcem vseh avstrijskih dežel do večine. Tako si je mislil tudi Schmerling, stvaritelj avstrijskega parlamenta; pošteno se je trudil celo z vsakovrstno volilno geometrijo zagotoviti to nemško večino v deželnem zboru. Ali Schmerlingova ideja je propadla, prvič, radi realnih razmer, drugič se nemška skupnost ravno v tem parlamentu ni nikdar izkazala, ker so imeli strankarski razločki premoč nad narodnostno zvezo (klerikalni in liberalni Nemci niso glasovali skupno) tretjič ta v Avstriji 40 let obstoječi parlament ni nikak parlament, marveč poskus, ki se noče nikdar posrečiti, ki dokazuje kot tak le, da je v narodnostni državi centralni parlament nemogoč. In to je pač jasno, kajti parlamenti so po svojem izviru razgovori ukov ene in iste socialne skupine, ali vsaj naroda. V takem parlamentu so lahko strankarstva, lahko se prepira o tem, kdo naj ima krmilo v rokah, o interesu skupnosti; ali parlament ne more obsegati absolutno sovražnih socialnih skupin, ki se hočejo v svojem »irrelevantnem interesu« druga drugo vreči čez krov.

Take skupine niso nikoli med seboj parlamentarne, marveč so se izključevale. Zmagoviti Normani niso parlamentarni z Anglosaksoni, marveč so se borili med seboj proti Anglosaksonom; ravnotako Franki v Galiji proti Galem in Provincijalcem in Zahodni Gotje na Španskem proti Rimljanom. Tudi na Ogrskem so madjarski zmagovali parlamentarni med seboj, ne pa z osvojenimi narodni.

Res je sicer, da se je v poznejšem razvoju kompliciranega državnega stroja moralo dovoliti tudi zastopnikom podjarmljenih drugorodnikov pristop v parlament, a to se je zgodilo le v tolikem obsegu in na tak način, da so pripuščeni igrali le postransko neenako vlogo v parlamentu. Pri tem mislim na Irce v angleškem parlamentu.

Ustanovnik avstrijskega parlamenta, Schmerling, je sicer imel to pravo idejo o parlamentu in si je mislil avstrijski parlament kot čisto pretežno nemškega z le neznatno manjšino Nemcem. Toda, kakor rečeno, njegov načrt se je izjalovil, in že l. 1867. reformirani parlament je imel toliko število nemških poslancev, da je izgubil značaj parlamenta in je bilo vedno težje ustvariti narodno večino, s čimer se je izgubilo tudi bistvo parlamenta. 35 let se sedaj že eksperimentira, ako bi se vendar ne mogla ustvariti kompaktna večina: brez uspeha. Umevno, kajti med različnorodnimi skupinami je izenačenje nemogoče, torej tudi par-

pridno študirat. Zjutraj 1. aprila so bili po vseh oglih nabiti novi lepaki s križom na vrhu in z mestnim grbom. In v tem razglasu so se pozivali vsi posestniki papir, naj te nevarne ptice glasom člana 319 sanitarnega zakona in § 207 mestnega policijskega reda prineso dopoldne v mestno hišo, da jih sanitarna oblast preišče, kdor tega ne stori, plača 5 lir globe. Podpisan je bil razglas z »Il Successore«, tako da bi pazljivi bralci morali spoznati, da je to aprilski dovtip. Toda tega ni menda nihče uvidel, kajti že dopoldne je bilo na ulicah videti cele procesije služkinj in postrežkov, ki so neali kletke s papigami proti mestni hiši. Seveda so na magistratu spoznali šalo, ter se iz polnega grla krohotali nalaganim. Med tem se je dovtip naznanil po celem mestu, in ljudje, ki so nosili papige domov, so imeli na ulicah špalirje ljudij, ki so se jim smejali. Nihče pa ni hotel poučiti ljudij, ki so še vedno prihajali s papigami na magistrat. Največ smeja je obušil trgovci s papigami, ki je vozil na magistrat voziček s 170 papigami. Bal se je pač globe 350 lir.

lament nemogoč. Pač so poliglote države mogoče; za to nam podaja zgodovina več zgledov. Take se morajo pa vladati le absolutno (n. pr. Rusija) ali se morajo federalizirati, tako da ima, če se vladajo parlamentarno, vsak teritorialno-narodni sestavni del svoj lastni parlament. Tretja možnost, centralni parlament, v katerem so zastopane različne narodnosti, ki vse odločujejo, je nemogoča, ker tak »misi-maš parlament« ne more funkcionirati. Zgodovina tudi ne pozna takega parlamenta.

Od gornjih dveh edinih možnosti: absolutizem ali federalizem, t. j. zvezna država z avtonomnimi parlamenti posameznih avstrijskih narodnih držav, je zadnja še daleč v prihodnosti in z isto še ni treba računati, došim je prva aktualna, kajti absolutizem se ni dotlej nikdar v Avstriji popolnoma umaknil, marveč je obdržal najvažnejše pozicije, akopram je konstitucionalizmu dal nekoliko koncesij v prilog državnega finančnega kredita. Ni ga treba tedaj šele uvesti, saj je že tukaj in ne more nič boljšega storiti, nego pustiti, da se igra parlament. In to tudi pusti! Za to parlamentarno igro pa se pripravljajo oni socialno-narodni razvoji, ki so za prihodnjo federalistično obliko Avstrije eminentne važnosti. Najbližnji smoter tega razvoja je pač konsolidacija narodnostnih conglomeratov v posameznih narodnih teritorijih, katerih je vseh skupaj štiri ali pet; konture le-teh se že vidijo, čeprav še nejasno na obzorju prihodnosti. Danes stoji stvari tako-le. Igra se parlament; absolutizem pa skrbi za vzdrževanje države. Narodnostnemu razvoju stoji indiferentno nasproti. Enkrat bo le ratificiral one narodnostne oblike, ki se bodo izcimile v sedanjem razvoju; nasprotuje le onim tendencam, o katerih se mu zdi, da so nevarne sedanjim državnim oblikam. V okviru državne oblike pusti, da se vse narodnosti izžive in — iznove. Avstrijski absolutizem je anacionalen in k temu ga silijo nacionalne razmere avstrijske. Le oziri navnanjo integriteto provzročujejo, da semintja nastopi proti narodnostim ali tudi konfesionalni struji, če se mu zdi, da pomenja to približevanje neki sosednji državi, n. pr. srbsko-pravoslavna struja v Bosni in Hersegovini, »Los von Rom« gibanje v nemških deželah ali »irredenta« v Trstu. Da se zavzame tako za državo vzdržujoče struje in proti onim, ki se mu zde državi nevarne, je umevno. Sicer je pa razvoj Avstrije odvisen od socialnega razvika, ki ima precej prost, neoviran tek, in sicer od razvika v posameznih zemljepisnih pokrajinah avstrijskih, od katerih stremi vsaka po tem, da postane teritorialno narodna enota in se pripravlja spojiti z drugimi v prihodnjo državo, v »zedinjene države avstrijske«. O tem razvoju in stremljenju posameznih delov pa prihodnjč.

Vojna na Daljnem Vstoku.

Japonci na potu proti Kirinu.

»Daily Telegraph« se poroča iz Niučvanga: Japonci inženjerji so se v zadnjih dneh posebno odlikovali. Posrečilo se jim je v kratkem času, ki je potekel po bitki pri Mukdenu, popraviti železniško progo med Mukdenom in Kajnanom, kar je izredne važnosti, ker se je sprva mislilo, da se bo to moglo izvršiti šele po preteku več mesecev. Japonci so popravili, deloma pa tudi na novo zgradili vse mostove na tej progi, celo most preko reke Hun, o katerem se je mislilo, da ga sploh ne bo več mogoče popraviti. Železniški promet se razvija sedaj popolnoma v redu in brez ovir.

Samo na mostu preko reke Ša še niso vse poškodbe popravljene, ker se pa dela ob mostu noč in dan, se je nadejati, da bo tudi ta most že v nekaj dneh popolnoma popravljen.

Japonci prodirajo neprestano proti severu. Številni novi voji z Japonkega se v zadnjem času noč in dan izkrcavajo v Inkovu in Daljnem ter

se nemudoma odpošiljajo proti Liajangu in Mukdenu. Te voje tvorijo ponajveč starejši vojaki.

Z vsa gotovostjo se zatrjuje, da so se Rusi že umaknili iz Kirina in da se sedaj ruska armada koncentrira na obeh bregih reke Sungari, preko katere si je zgradila več mostov, in da zavzema tu silno močne pozicije, ki so kot nalašč za uspešno obrambo.

Sodi se, da bo maršal Ojama v najkrajšem času ukazal, da se zasede Kirin, zlasti ako je resnično, da se je zavezal, da 10. aprila t. l. že osvoji Kirin.

Ruska poročila z bojišča.

Poročevalec »Ruskega Slova«, Obolešov, brzojavlja: Japonski sprednji voji so 19. t. m. zasedli Kajnan. V jutro istega dne se je slišalo grmenje topov zapadno od Čantufa. Na postajo so prinesli nekoliko ranjencev iz zadnjih vojev druge armade. Od tega časa je na bojišču vse mirno. Naše armade se umikajo dalje proti severu, ne da bi jih sovražnik nadlegoval. O japonskih operacijah se širijo vse mogoče vesti. Pripoveduje se, da prodira močan japonski voj preko gor proti Kirinu in da marširajo številne hunguške čete proti Boduni in Čaikarju.

Jaz za svojo osebo sem prepričan, da ni pričakovati odločilnih operacij s strani japonske armade, dokler ne bodo Japonci utrdili svoje nove baze Tielin-Sinmintin in dokler ne bo vsa reka Liajopolnoma prosta ledu.

To se da sklepati iz vseh njihovih dosedanjih akcij, ki so se odlikovale po svoji metodi in po svojem sistematičnem značaju.

Umikanje ruskega levega krila.

Po poročilih iz Londona se koncentrujejo ruski voji, ki so se umaknili iz Sinmintina, 75 milj severno-vzhodno od Fušana, južno od Kirina. Okolica je gorata, ceste slabe in zbog tega preskrbljevanje s provijantom silno težavno. Kakor se »Daily Telegraph« poroča iz Tokija, se cenijo ruski voji, ki se nahajajo na tem ozemlju, na eden armadni kor, ki je preje tvoril skrajno rusko levo krilo. Pričakuje se, da se vsa ruska armada na vsi fronti umakne proti Harbinu.

Japonci na potu v dolino reke Sungari.

»Berliner Tagblatt« se javlja iz Tokija: Japonci prodirajo veliko hitreje proti severu, kakor se vobče misli, in skušajo znova objeti rusko armado.

Velika odločilna operacija se tu v najkrajšem času pričakuje.

Sodi se, da se Rusi umaknejo v dolino reke Sungari in se koncentrujejo pri Harbinu. Japonci jim vedno slede za petami.

Zbirka za ojačenje ruskega brodogoja.

Kakor poročajo ruski listi, se je do 14. t. m. nabralo za ojačenje ruskega brodogoja 13 milijonov 545.710 rubljev 41 kopejk prostovoljnih darov. Društvo je kupilo, oziroma dalo zgraditi za 14.348.520 rubljev vojnih ladij.

Na račun te vsote je že plačalo 7 milijonov 981.767 rubljev, v društveni blagajni pa je 14. t. m. še bilo 5 milijonov 563.943 rubljev.

Četrto rusko brodogoja.

Po zanesljivih informacijah »Ruskega Slova« odpotuje meseca aprila na Daljni Vstok še četrto brodogoja, ki bo veliko močnejše, kakor se vobče misli. V ladjedelnici v Kronštatu se dela noč in dan in pričakuje se, da bodo končana že v nekaj dneh vsa dela. Jedro tega brodogoja bodo tvorile tri najmoderneje, popolnoma nove oklopnice »Slava«, »Imperator Pavel I.« in »Andrej Pervozvanik«. »Slava« obsega 13.516 ton, »Pavel I.« in »Andrej Pervozvanik« pa 16.600 ton. Vsaka oklopnica ima 58 topov.

Plodovi domišljije.

»New-York-Herald« se baje brzojavlja iz Petrograda: Tu se trdovratno širi vest, da se je car Nikolaj skačal umoriti, samomor pa je pre-

prešil njegova mati. Car se je baje močno ranil na roki.

Druga brzojavka pa pravi, da je car odločno za to, da se nadaljuje vojna in da se je izjavil: »Ako bom prišeljen podpisati mir, ne morem več ostati car.« Kaj je hotel s temi besedami povedati, se ne ve. Nekateri tolmačijo to, da se hoče odpovedati prestolu, drugi zopet pravijo, da hoče v tem slučaju uvesti konstitucijo.

Iz odsekov.

Dunaj, 30. marca. Proračunski odsek je razpravljal o poglavju najvišji »sodni dvor«. Poročevalec posl. Berger je zahteval v posebni revoluciji, naj bi se vsi državni računski uradniki sistemizovali v normalni statut. — Posl. vitez Starzynski je zahteval presnovo državnopravnih temeljev pri najvišjem sodnem dvoru, ker velja zanj še vedno cesarska naredba iz leta 1860. Finančni minister dr. Kozel je obljubil, da bo o tem potem govoril z ministrskim predsednikom. Poglavje se je sprejelo ter prišlo na vrsto poglavje »carina«. Poslanec Kienmann je zahteval v posebni resoluciji, naj se da mestom, ki to žele, carinski urad. Daljša debata se je razvila pri naslednjem poglavju »užitnina«. V debato je posegel tudi finančni minister. To poglavje, kakor tudi poglavja o obdačenju žganja, o kolektivini, taksah in pristojbinah so bila sprejeta, nakar se je seja zaključila. — V enketi za novi vinski zakon se je sklenilo, da se le posebnim vrstam vina dovoli imeti ime kraja, kjer se prideluje. Tropinovci se dovoljuje le lastnikom vinogradov pridelovati v razmerju z njihovim vinskim pridelkom. Tako vino pa smejo rabiti le za svoje posle ne sme pa se prodajati ali mešati z drugim vinom. Čisti sladkor je dovoljen za oslajanje vina že zategadelj, ker nimamo dovolj domačega vina, za mešanje pripravnega. Sploh se z mešanjem značaj vina mnogo bolj spremeni kakor pa s sladkorjem.

Kriza na Ogrskem.

Budapešta, 30. marca. Dejstvo, da so razen vojnega ministra bili poklicani k cesarju v Budapešto še sekicijski načelnik generalni major vitez Krobotin, ki je poročevalec o topovih, nadalje generalni intendant vitez Dobrucki, mornarični poveljnik grof Montecuccoli, mornarični generalni komisar Helleparth itd. se jako raznovrstno tolmači. Pravi se, da misli cesar popustiti mnogo od kredita za topove in mornarico, pa tudi glede števila rekrutov; nasprotno pa popusti opozicija tudi od svojih narodnostnih zahtev v armadi. Vojni proračun in število zahtevanih rekrutov bi potemtakem združena opozicija lahko še letos sprejela. Ker pa mora vojni minister pri delegacijah zastopati nespremenjene vojne predloge, ako hoče biti dosleden, je skoraj neizogibno, da odstopi.

Budapešta, 30. marca. Drugi viri trdijo, da je cesar poklical v armadi in mornarici odločujoče faktorje le zategadelj, da se odkaže Ogrski udeležba pri nabavi za armado in mornarico. Prva posledica takim koncesijam bo baje ta, da se ustanovi ogrski arzenal.

Budapešta, 30. marca. Poslanik Szögyeny je odpotoval iz Budapešte na Dunaj. Pred odhodom je izjavil: »Rečem le to, da se je rešitev krize posrečila. Zadovoljila bo na obeh straneh«.

Budapešta, 30. marca. Še vedno ni pravega moza, ki bi se mu poverila sestava ministrstva. Grof Andrássy baje sploh nima za kaj takega veselja, a Lukaacs je preveč goreč pristaš liberalne stranke, da bi s pomočjo opozicije sestavljal vlado. Največ se še govori o dr. Wekerlu, ki ga je tudi Szögyeny priporočal cesarju za bodočega moza.

Dogodki na Balkanu.

Belgrad, 30. marca. Pred nekaterimi dnevi je prišel v Sofijo odposlanec armenskega revolucionarnega odbora ter je imel razgovor z Borisom Sarafovom. V neki vasi blizu Sofije so delali potem poskuse z bombami, pri čemer sta bila dva armenska revolucionarja ubita.

Carigrad, 30. marca. Vest, da je načelnik vstašev Apostol padel v boju s turškimi vojaki, je napravila v turških krogih tako veselje, da je Hilmi paša odredil, da se vsi podčastniki, ki so se udeležili detične bitke, po maknejo v višjo šaržo, vojaki dobe po en funt denarne doklade, rodbine padlih vojakov pa po 10 funtov. Iz zanesljivih macedonskih krogov v Sofiji pa se sedaj poroča, da Apostol še živi.

Solun, 30. marca. Znani vojvoda Jovan pridiguje v okrajih Dojran in Gevgelji »sveto vojsko« proti turškemu jarmu, toda prebivalstvo se nič posebno noče ogreti za vojno, temuč se rajši zateka k oblastim, posebno pa mednarodnim orožniškim častnikom. — Politični umori so še vedno na dnevnem redu. Samo v omenjenih dveh okrajih je bilo od novega leta umorjenih 59 oseb.

Vstaja na Kreti.

Berolin, 30. marca. Velesile, ki so prevzele varstvo nad Kreto, se zagrozile, da pošljejo nove čete za pomirjenje revolucionarnega gibanja. Na prošnjo princa Jurija so dovolile 36 urni odlok. Princ je izdal proklamacije na Krečane, naj takoj odložijo orožje.

Nemiri na Ruskem.

Varšava, 30. marca. V Debicju je bil predvčerajšnjem boj med kmeti in vojaki. Uporni kmetje so naskočili vojake z noži. Vojaki so streljali ter ubili in ranili mnogo kmetov.

Pariz, 30. marca. Tukaj se je bila razširila vest o carjevem samomoru. Vest je nastala iz tega, da se je bil car slučajno ranil na roki.

Petrograd, 30. marca. Maksimu Gorkemu se je dovolilo, da se sme iti na Krim zdraviti.

Petrograd, 30. marca. Znana resolucija plemskih maršalov je položaj poostрила, ker vzpodbuja carja, da brani samodržtvo. Po bje donosev je toliko okrevljal, da zopet spletkari okoli carja. Posrečilo se mu je, da je car odgodil sklicanje konference za predpriprave ljudskemu zastopstvu. Sv. sinoda vpliva po svojih duhovnikih, da se nevedni verniki izrekajo proti vsakršnim reformam. Take peticije pošiljajo popje Pobjedonoscevu, da jih izroči carju.

Berolin, 30. marca. V guberniji Jekaterinoslav se je začelo kmečko gibanje proti nemškim naseljencem; kmetje zahtevajo, naj jim izroče Nemci zemljišča, sicer jih s silo poženejo.

Lvov, 30. marca. V Minskem se je pojavilo revolucionarno gibanje, ki ima svojo zaslombo v višjih krogih. Gubernator grof Puskhin je odstavljen, ker vodi njegov sin glavne demonstracije proti državni misli.

Petrograd, 30. marca. Ministrski komite se je spremenil na predlog Witteja v ministrski svet.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 31. marca.

— **Ljubljanske občinske volitve.** Sinoči je bil v »Narodnem domu« shod zaupnih mož iz Ljubljane, na katerem so se po daljši živahni razpravi določili kandidacije za prihodnje občinske volitve. Izmed dosedanjih občinskih svetnikov se je gosp. ravnatelj dr. Požar odpovedal kandidaturi. Tudi se je na shodu izrekla želja, naj se priredi splošen shod narodno-napredne stranke.

— **Vesten tolažnik pred smrtjo** je ljubljanski frančiškan pater Angelik. V Sobrovi hiši na Dunajski cesti živi stara ženica, ki ne pričakuje dolgega življenja več. Pater Angelik jo hodi mnogokrat tolažiti in ji pripoveduje tako grozne reči, da ženci njeni sivi lasje vstajajo pokone. Zadnjič ji je pripovedoval, da pridejo v kratkem Turki v našo deželo, ki bodo vse pomorili in vse pobrali. Da se nji ne zgodi zadnje, naj dá rajšinjemu spraviti svoje hranilnišne knjžice, ker v samostan si Turki ne bodo upali. Ali je ženska ubogala ta ukaz ali ne, ne vemo, znano je pa, da hodi pater Angelik dan na dan k dotični ženski in to samo radi denarja, ker okoli revežev so frančiškani nič kaj dosti ne gnetejo.

— **Nemška kultura v Brežicah.** Znanemu jajčemu baronu

Matheisu v Brezicah, kakor tudi drugim nemškutarskim trgovcem v tem mestu je silno na poti slovenska trgovina Uršič & Lipej. V svoji nemškutarski jezi in zavisti so dolgo ugibali, kaj bi storili slovenskima trgovcema Uršiču in Lipeju. In sgo-dilo se je, da so se našle nemšku-tarske barabe, ki so ponoči rečenima trgovcema ubile tablo z napisom »Na-rodna trgovina«. Seveda so te barabe hitro našle dobre prijatelje ki jih v »Grazer Tagblattu« zagovar-jajo in vale od njih krivdo, češ, gg. Uršič in Lipej sta si sama tablo ubila za — reklamo! Prebedasto ali zna-čilno. Mi pa le želimo, da bi se raz-vila v breškem okraju živahna agita-cija za našelo »Svoji k svojim«, po-tem bodo breški nemškutariji, zatiralci in izkoriščevalci Slovencev, kmalu po-nižnejši.

— **Nestrpnost nemških bogoslovcev v Marjanišču v Celovcu.** V celovškem Marija-nišču, ki je podobno našemu Alojzi-jevišču, sta za vzgojatelje dijakov postavljena dva nemška bogoslovca, ki sta vsa prevzeta nemškega ognja »Kärntner Zeitung« in »Reichspo-ster«, zato jima je slovenski »Mir« silno v želodec, ker prinaša članke o slovenskih matrikah na Koroškem. 23. t. m. sta konfiscirala slovenskim dijakom »Mir«, nemški dijaki Marija-nišča pa smejo brez vsake ovire prebirati »Kärntner Zeitung« in se navzemati strupenega sovraštva do svojih sošolcev. Lepi »vzgojitelji« so ti bogoslovci, ki zatirajo med slo-venskimi dijaki slovenskega duha!

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri v soboto je po-slednja predstava v tej sezoni in se igra v drugi narodna igra »Te-stamente«. Po Jenko Kersniko-vega romanu spisal Otokar Klas. Ker je nova ta izvirna narodna igra imela pri prvi predstavi najlepši uspeh, nadejati se je, da tudi jutri napolni gledališče, osobito, ker se vrši pred-stava na korist slovenskemu dra-matskemu oboju. Predstava je izven abonementa za ložne posest-nike pa na »nepara«.

— **Slovenska gledališče.** Sinoči je bila zadnja operna predstava v letošnji sezoni. Pela se je »Pro-dana nevesta« veskoz prav dobro in lepo. Občinstvo je prirejalo soli-stom burne ovacije, ga. Skalova je dobila krasno košaro s cvetkami.

— **Občni zbor »Drama-tičnega društva« v Ljubljani** vrši se dne 15. aprila t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniški dvorani »Narod-nega doma«. Na dnevnem redu so poročila odbornikov, dopolnilna voli-tev odbora ter slučajnosti. K ude-ležbi se vabijo tem potom člani »Dramatičnega društva«, dalje tudi abonenti, posestniki lož ter sploh obiskovalci in prijatelji slovenskega gledališča, da izrazijo odboru svoje želje.

— **»Slovenska Matica«.** Danes so izšle za lansko leto izdane knjige »Slovenske Matice«.

— **Velik simfonichen kon-cert,** katerega priredi »Glasbena Matica« s prijaznim sodelovanjem vojaške godbe o. in kr. pešpolka št. 27. in nekaterih gospodov članov »Glasbene Matice« pod osebnim vod-stvom vojaškega kapelnika, gospoda Teodora Christofa, bo pri-hodnji četrtak, dne 6. aprila, zvečer ob 8. uri v zgornji veliki dvorani »Narodnega doma«.

— **Drugi koncert »Glas-bene Matice« v »Narodnem domu« v Trstu.** Včerajšnja »Trie-ster Zeitung« piše: Tudi v nedeljo popoldne vršeči se drugi koncert zboru ljubljanske »Glasbene Matice« je dosegel, kakor že kratko omenjeno, velikanski uspeh. Iz jako bogatega programa je treba posebno omeniti tri kompozicije čeških mojstrov s spremljevanjem orkestra. Pred vsem je Zdenko Fibichova »Pomladanska romanca«, ki nam je že znana iz koncerta tukajšnjega slovenskega pevskega društva. Žal, da Fibichova dela tako redkokaj slišimo v Trstu. Vrhlickega tekst je velepoetičen opis smrti, zime in zbujenja pomladi; ta sujet je uglasbil mojster Fibich v čudovitih zborih s krasnim spremlje-vanjem orkestra. Čuje se kot sferna godba; najrazvitejšje je mesto, kjer spremljevanje izraža zbujenje po-mladi. Ta točka je dosegla najpopol-nejši učinek, za kar se imamo za-hvaliti vzornemu prednašanju zboru in mojskarskemu spremljevanju tukaj-šnje vojaške godbe, ki zasluži za to posebno pohvalo. Besedilo kompoz-icije Viktorja Novaka je povzeto iz

neke slovaške balade iz Moravskega in tudi godbo preveva duh slovaške pesmi. Poln efekta je vojni motiv vpeljave, ki riše vhod nabornikov v vas, ki so prišli, da bi nabrali mla-dino za veliko vojno proti »Fran-cosu«. Jako srečno je prišel do izra-žanja slovaški značaj pesnitve v ba-ladi, ker je prednašanje sinkop, ka-tere ljubi Slovaki v svojih pesmih, imelo pravi narodni duh, kar velja posebno o drugem delu skladbe, kjer se izraža bolest sestr nad bratom, ki je padel v bitki. Zadnja koncertna točka je bila zadnji zbor prvega dela Dvořákovoga oratorija »Sveta Ljud-mila«. Dvořák je moderni oratorij pravzaprav znova oživil in zlasti na Angleškem našel mnogo zanimanja in skoraj se da reči, da si je ustva-ril Dvořák s svojimi oratoriji svoje mednarodno mesto. Predmet »Svete Ljudmile« je izpreobražanje kristija-nov na Češkem. Eremit Ivan je v ne-kem poganskem svetišču razbil spomenike poganskih bogov. Pri zad-njem zboru prvega dela, ki se je v nedeljo proizvajal, se izraža raz-lučnost naroda zaradi tega hudo-delstva in ljudstvo kliče nebo in solnce na pomoč. Ta zbor imenu-jemo lahko sijaj celega koncerta, tako velikanški in mogočen je vtiis skladbe. Pri tej točki šele je prišla izvežbanost in izurjenost mojstrsko dirigiranega ljubljanskega zboru do popolne veljave. Občudovanja vredna je bila precizija, s katero je osmero glesov drug za drugim začelo peti in kako so polagoma naraščali s ve-ličastno koncipirano orkestralno godbo v najmočnejši fortissimo. »Glasbena Matica« sme biti na svoj debut v našem mestu popolnoma zadovoljna, vsi pa, ki so koncertoma priostvo-vali, vedo prirediteljem najtoplejšo zahvalo za to.

— **»Društvo slovenskih književnikov in časnikar-jev«** je v mislu zborovega sklepa prijavilo svoj pristop k »Zvezi slovan-skih časnikarjev« na adresu urednika Frana Hovorka v Pragi. Eka-cerpt društvenih pravil se priobči v slovenskih listih, čim jih bo občni zbor, ki je sklican na 5. aprila, odo-bril in vlada potrdila, kar se bo go-tovo zgodilo tekom enega tedna. Pra-vila se nahajajo v tisku in bodo v nekaj dneh članom na razpolago. Že-leti bi bilo, da se udeležijo izrednega občnega zbora v sredo dne 5. aprila tudi izvenlubljanški književniki in časnikarji. Na tem zboru se bo tudi razpravljalo o novo sestavljenem dru-štvenem poslovniku in opravičniku.

— **Pevsko društvo »Sla-vec«** ima svoj XXI redni občni zbor jutri, v soboto, dne 1. aprila t. l., v salonu restavracije pri Auru.

— **Sesti shod slovenskih časnikarjev** bo v Voloski Opa-tiji dne 14, 15. in 16. maja. Oglasi-la za udeležbo na shod je poslali tajniku »Oredne zveze slovenskih časnikarjev« g. Franu Hovorki v Pragi. Žitna ulica št. 21 najkasneje do 15. aprila, prispevek 15 K pa bla-gajniku gosp. Josipu Kuffnerju, uredniku »Narodnih Listov« v Pragi.

— **Kaj je z »Jugoslovans-kim almanahom«?** Tako vzklika popolnoma opravičeno za-grebški »Novi Srbohran« in meni, da so samo bolgarski književniki, ki doslej še niso poslali svojih prispev-kov, krivi, da še ni izšel »Jugoslo-vanski almanah«. Dasi priznavamo, da je brezbržnost Bolgarov mnogo zakrivila, da »Jugoslovanski almanah« po našem mnenju sploh nikdar ne bo zagledal belega dne, vendar se nam zdi, da se »Novi Srbohran« moti, ako pripisuje glavno krivdo, da je ideja »Jugoslovanskega alma-naha« padla v vodo, zgolj temu dej-stvu Odkrito povemo, da zadene po našem prepričanju glavna krivda v zadevi »Jugoslovanskega almanaha« belgradske kroge, ki se smo-izgovarjajo privatno sedaj na Bol-gare, sedaj na Slovence, javno pa ne-edejo pojasniti, kako je pravzaprav s stvarjo, dasi so bili v to že opeto-vano privatno in po časopisih po-zvani. A oni molče na vse. A ven-dar ima jugoslovanska javnost pra-vico, da zahteva od merodajnih kro-gov natančnega pojasnila, kakšna usoda je zadela »Jugoslov. almanah«, za katerega so se že zainteresovali najširši sloji inteligentnega občinstva! Naj se nam vendar dá določni od-govor, kaj je pravi vzrok, da alma-nah ne more iziti; naj se vendar za-vežejo usta zlobnim jezikom, ki pra-vijo, da ne izide almanah, ker ni de-narja, in da več slik, ki so bile pro-dane na razstavi, še dosedaj ni pla-danih. Ne vemo, koliko je na teh govoricah resnice, o tem pa smo pre-pričani, da je že skrajni čas, da se nam natoči čisto vino! Pred mesecem je že »Ljubljanski Zvon« zahteval pojasnila, sedaj smo storili mi isto, naj se nam pridruži še »Novi Srbohran«, potem bodo merodajni činitelji morda nas vse tri skupaj vendar-le smatrali za vredne, da nam dadó odgovor!

— **Talije za rešitev živ-ljenja** Františki Komatar v snesku 52 K 50 v je dobil Ivan Dodič, klepar v Udmatu.

— **Izpred okrožnega so-dišča v Novem mestu.** 1) Ma-rija Cudolšek iz Jurjevice je vsela branišnično knjižico Janesu Rusu, na kateri je bilo 600 K. Rus je obdolžil svojo ženo tatvine. Cudolšek je pa tolažila Rusovko, da se bo denar gotovo dobil, ona da pojde v ta na-men v Ribnico k spovedi. Ker je Cudolšek tretjerednica, ji je spoved pomagala, da so še tisti dan popol-dne našli pri Rusu denar za večnimi vrati v papir zaviti. Sodišče je obao-dilo Cudolšek na 4 tedne strogega z-pora. 2) Kolar France je obdolžil I. Bahoriča, da je ukradel Juriju Šte-faniču več kosov mesa. Sedel bo 6 mesecev. 3) Anžlovar Katarina, mlinarica v Suborčah, je pri sodišču pod prisego izjavila, da nima nič premoženja, kar pa ni bilo res. Do-bila je 2 meseca težke ječe.

— **Velik požar** je bil v Ra-kitni, ki leži v hrib h med Borovnic in Begunjami pri Cerknici Ozenj je uničil šestim posestnikom vsa gospo-darska poslopja.

— **Solske vesti na Šta-jerskem.** Razširi se dvorazrednica v Št. Petru v Sav. dolini v triraz-rednico. — V pokoj je šel nadužitelj v Obrajni (okraj Radgona) Marko Herzog. — Stalni so postali na svojih dosedanjih mestih Rudolf Kankowsky na šoli Leitersberg-Krčovina pri Mariboru, Marija Win-discher v Dubovi pri Brezicah, Jo-sipina Derstvenšek pri Sv. An-tonu v Slov. goricah, Ana Bitenc v Dobju pri Pisanju in Enilija Kren v Oumju pri Podčetrku. Nadalje so premeščeni, oziroma imenovani za stalne: v Kapli J. Mencinger iz Lipnice (ta gotovo ne zna besede slovenske, a pouk v Kapli je še nemško-slovenski), v Slov. Bistrici Emil Veršič od Sv. M. klavža pri Ormožu, v Tepini Marija Pavlič iz Prihove, a učiteljica Ana Zu-pančič pride iz Čadrama v Et-missl na Gor. Štajersko.

— **V Vitanju na Spodnjem Štajerskem** so smagali pri ob-činskih volitvah posilinemci. Za žu-pana je bil izvoljen dr. Rud. Lautner, okrajni zdravnik.

— **Iz Velenja** se nam piše: L. 1901. se je u-tanovilo v Žalcu pri Celju »Društvo avtonomnih uradnikov in uslužbenecv za slovenske pokra-jine, to je za Štajersko, Kranjsko, Ko-roško, Istro in Primorsko.« A zani-manje za to društvo je od strani in-teresen do danes še vedno pre-žalostno. Zato vabimo tem potem vse avtonomne uradnike, naj bi pristopili društvu, ki ima v prvi vrsti vendar namen varovati koristi in pravice svojih članov. Vsak stan je dandanes že organizovan in le potom organi-zacije je mogoče kaj d. sed. Društvo je izdalo ob svoji ustanovitvi bro-šurico, v kateri so natanko formulirane zahteve avtonomnih uradnikov. Na željo pošilja to brošuro drage volje nečelstvo v Velenju pri Celju. Dru-štvo namerava v kratkem sklicati shod avtonomnih uradov in uradni-kov (najbrže v Ljubljani), da se to-variški skupno posvetujejo o vseh na-daljših korakih, katere hoče društvo storiti. Zato naj bi v svojo lastno korist pristopil vsak avtonomni urad-nik k društvu in si s tem zagotovil svoj lastni interes. Udnina znaša: Za vstop 2 K, letnina 5 kron. Denarne zneske sprejema blaginjak Iván Zu-pane v Žalcu pri Celju.

— **Ustrelil se je** v Mariboru 26letni sin Osmar trgovca Koro-schetsa.

— **V Ptuj** pride dne 27. aprila v stalno garnizijo pionirski bataljon št. 15 iz Klosterneuburga.

— **Bela zastava** je vihrala z vranskega sodišča od sobote popol-dne do 7. ure v nedeljo zvečer v znamenje, da je bila v tem času jet-nišnica brez prebivalcev.

— **Samomor.** Jako znani go-stilničar in cvetlični vrtnar Ivan Ku-kovič v Trstu se je včeraj v ne-kem vodnjaku vtopil. 75 letni stari je imel trajno bolezen, ki je najbrž vzrok njegovega samomora.

— **Izročitev defraudanta Bertolija,** ki so ga prijeli v Glas-govu in ki je zdaj v Londonu zaprt, še ni gotova stvar, ker so se po-ja-vile nove težkoče. Izročitev bi stala komercialno banko več nego 40 000 K.

— **Društvo »Zvezda«** na Dunaju priredi v nedeljo, dne 2. aprila t. l. ob 7. uri zvečer svoj za-bavni večer v dvorani »Zum Sena-tor« (I. Felderstrasse 2) Gospodična M. Stekarjeva bo igrala na klavir, g. dr. Fran Göstl bo predaval o lajkah in blaznikih in pel bo dru-štveni moški zbor pod vodstvom g. V. Kršiča.

— **Zaklalo** se je v mestni klavnici v Ljubljani od 13. do vste-tega 18. marca t. l. 70 volov, 5 krav, 6 bikov, 2 konja, 107 prašičev, 137 telet,

23 kostrunov in koslov ter 94 kozli-šev, vpeljala sta se pa 2 prašiča, 47 telet, 1 kostrun in 285 kg mesa.

— **Glas iz občinstva.** Piše se nam: Za zgradbo domobranske vojašnice vozijo kamenje, katerega na-kladajo na Prulah. Vozniki pa živino tako preobkladajo, da bi, ako bi mogla, klicala na pomoč na ves glas, po-sebno še tam, kjer zavijajo s ceste na polje. Neusmiljenici odlože le ta krat, kadar vidijo, da gleda trpinčenje ubogih konj kak gospod. Naj se tudi semkaj n-koliko obrne pozor.

— **Stara navada.** Pekovski mojster g. Fran Markič v Florjanskih ulicah št. 24 je poslal dne 29 t. m. svojega učenca Jožefa Tomažiča na Ig prodajat že lje, katerih je bilo za 8 K. Tomažič pa na lgu ni prodal samo žemelj, ampak tudi koš Mesto da bi prinesel skupiček svojemu moj-stru, si je kupil za 6 K harmoniko, drugo je pa zapil. Po vasi si je s harmoniko igral odhodnico, a ne proti domu, pač pa naprej po svetu. To m-tič je to že storil parkrat in je še vsikdar izprosil mojstra, da ga je vzal nazaj, kar se je pa sedaj gotovo že naveličal. Tudi drugo obnašanje vajenčeve je tako, da se je nadejati, da postane še človek, toda ne za med poštene ljudi, ampak za one prostore, ki so namenjeni za pokoro.

— **Napad.** K tozadevni notici od pretečene srede smo naprošeni kon-štatuati, da je napadalec Gale doma iz Babne gorice, da se ga ne zamenja z Galetovimi na Tržaški cesti.

— **Našel je gospod dr. Julij Schuster sr-brno verižico.**

— **Slovenci v Ameriki.** Povožen je bil v Federalu Pa. 19-letni Peter Kajzer, doma iz Ribnice na Pohorju. Ostal je mrtev. Tudi nje-govemu očetu Jurju je svoječasnó od-trgalo v Ameriki nogo ter se je brez nje vrnil v domovino.

— **Najnovejše novice.** Av-strijski parnik ponesrečil. Na severozapadnem sriškem obrežju blizu otokov Palmas se je razbil av-strijski parnik »Frieda«. Moštvo se je rešilo.

— **Nevarnega anarhista** so prijeli v ne-kem pariškem hotelu Imel je mnogo razstreliva, ki ga je sam izdeloval in polno anarhističnih spisov.

— **Posledica pijančevanja.** V neki gostilni na Dunaju je 22let-nega nemškega »burša« Zehetnerja vsled preobilo zaužite pijače zadela kap.

— **Obsojen odvetnik.** Porot-niki v Klosterneuburgu so obsodili odvetnika dr. Avg. Schmita, ki je poneveril nad 300 000 K v petletno ječo.

— **Obsojen vseučiliščni profesor.** Vseučiliščni profesor v Heidelbergu, dr. Vulpis, ki je zakri-vil pri svojih eksperimentih, da je neki urar izgubil levo nogo, je bil obsojen, da mora plačati prizadetemu 25 000 mark, nadalje letne rente 1000 kron ter mu mora vrhu tega še ku-piti umetno nogo.

— **Grofici Montignoso** je ponudil mladi berlinski bankir Hugo M., ki je podedoval po stricu 5 milio-nov mark, krasno vilo v Florenci in večjo letno rento. Grofica je po-nudbo hvaležno sprejela ter pisala bankirju, da bi jo veselilo, ako bi se mogla z njim seznaniti, da se mu osebno zahvali. Bankir se je takoj odpeljal v Florencio, toda v Bolcanu so ga dali njegovi sorodniki ustavi-ti ter so ga spravili v — blaznico.

— **Višje deklische šole na Pruskem.** Kakor poroča uradna štatistika, je na Pruskem 656 zaseb-nih in 213 javnih viš. dek. šol. Dočim je država leta 1903 izdala za 652 višjih dekliskih šol 12,500,000 mark. Žrtvovala je za višjo deklisko iz-obrazbo le pol milijona mark.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 31. marca. Državni po-slanec dr. E. Wolffhardt, za-stopnik Maribora in Ptuja, se je danes ponoči v svojem stanovanju ustrelil. Našli so ga danes zju-traj mrtvega. Vzrok samomoru ni-znan. Pripoveduje se, da je Wolff-hardt zapustil pismo, v katerem je rečeno, da se je ustrelil zaradi neke neozdravljive nevrastenične bolezni, a tega neče nihče verjeti. Ko bi bil Wolffhardt bolan, bi gotovo ne bil mogel opravljati to-liko raznovrstnih poslov. Bil je namreč podpredsednik kluba nem-ške ljudske stranke in nemškega šulvereina, član državnega sodišča, član komisije za kontrolo držav-nih dolgov in jako delaven od-vetnik. Financijelno je bil sijajno situiran. Njegova pisarna je imela za klijente različne nadvojvode in

ekscelence in različna velika pod-jetja.

Dunaj, 31. marca. Tukajšnji merodajni politični krogi so pre-pričani, da se je glede ogrske krize med krono in med parlamentom doseglo premirje in da je to primirje že fait accompli. Pogoji tega premirja so po zatrdilu z najverodostoj-najše strani naslednji: V armad-nih zadevah se ohrani statu-s quo in ne bo krona ničesar več dovolila, nego je formulirano v znanem sklepu komisije deve-torice iz lanskega leta. Nasprotno pa zahteva krona samo dovo-litev normalnega rekrut-nega kontingenta in ne bo zahtevala nezvišanja rekrut-nega kontingenta, ne no-vih kreditov za armado. Tudi se ne bo zahtevalo ti-stih 450 milijonov kron, ki jih je za armado že dovo-lila delegacija, zato pa se vzdrže stranke vseh rekri-minacij glede že a conto tega kredita narejenih na-ročil, ki so bila zlasti zna-tna v mesecu februarju. To prei-mirje velja za dve leti, vendar je pripomniti, da udeležene stranke tega premirja še niso odobrile.

Budimpešta 31. marca. Vojni minister Pitreich je imel včeraj in danes dolga pogajanja in kon-ference z različnimi političnimi voditelji. O uspehu teh konferenc je danes poročal cesarju. Pitreich se vrne danes na Dunaj, Szö-gyenyi je že včeraj odpotoval. Uspeh konferenc in pogajanj je, da bodo stranke za dve leti pustile na strani svoje zahteve glede armade. Na-godba se obnovi po formuli, na katero sta se svoj čas zedinila Körber in Szell. Novo koalicijsko ministr-stvo sestavi — ker je Lukacs to ponudbo odklonil — ali grof Julij Andrassy ali pa dr. We-kerle.

Petrograd 31. marca. V Du-naburgu je neznan človek tri-krat ustrelil na namestnika policijskega šefa in ga smrtno ranil. Storilec je po-begnil.

Berolin 31. marca. »Local-Anzeiger« javlja iz Petrograda, da se je zgodil atentat na Tre-pova, toda Trepov ni bil zadet. Policija je zaprla 12 oseb, med njimi dve dami.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica v Kam-niku. Računski zaključek za de-tro poslovno leto 1904. Hranilnica je imela prejemkov 901.985 K 14 v., izdatkov pa 877.314 K 8 v., torej denarnega prometa 1.779.299 K 22 v. Na hranilnih vlogah je vložilo tekom leta 1904 2159 strank 547.709 K 98 v., vzdignilo pa 1427 strank 305.708 K 25 v., tako da vloge presegaajo vsdige za 245.001 K 63 v. Stanje hranilnih vlog koncem leta 1904 je 1.153.742 kron 21 v. Ta vsota je naložena na 2197 vložnih knjižicah. V letu 1904 je hranilnica izdala 821 novih vlož-nih knjižic, realizovala pa jih je 402, tako da se je število v prometu se nahajajočih vložnih knjižic pomno-žilo za 419. Aktivna hranilnišnega upravnega imetja znašajo s dnem 31. dec. 1904 1.168.422 K 90 v., pa-siva pa 1.161.656 K 22 v., čisti do-biček pri upravnem imetju torej 6766 K 68 v. Čisti dobiček pri splošni rezervi znaša 297 K 27 v., pri posebni rezervi pa 21 K 39 v.; skupaj 318 K 66 v., torej znaša čisti dobiček upravnega imetja in obeh rezervnih sklad skupaj 7085 K 34 v. Ta vsota se izroči rezervnima skla-dama, koji sta vsled tega narasli, in sicer splošna rezervna sklada na 15.691 K 65 v., posebna za kursne razlike pa na 790 K 50 v., obe za-kladi torej skupaj na 16.482 K 15 v.

— **Dobava brzojavnih dro-gov.** C. kr. trgovsko ministertvo na-znanja trgovski in obrtniški zbornici v L ubljani, da se bo v Madridu dne 12. aprila t. l. vršila ponudbena raz-prava zaradi dobave 20 000 brzojav-nih drogov za španske brzojavne na-prave. Ponudbe je vložiti do najkas-neje 11. aprila t. l. na: »Direccion General de Correos y Telegrafos« v Madridu.

Borzna poročila.

Ljubljanska „Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dn. borse 30. marca 1905.

Naložbeni papirji.	Dinar	Blago
4% majeva renta	100.30	100.50
4% srebrna renta	100.25	100.45
4% avstr. krona renta	100.45	100.65
4% zlata	119.95	120.15
4% ogrska krona	98.20	98.40
4% zlata	118.75	118.95
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.10
4% posojilo mesta Spiljet	100.50	101.50
4% Zadar	100.10	100.10
4% bos. here. žel. pos. 1903	101.60	102.50
4% žel. banka k. o.	100.15	100.45
4% ž. o.	100.15	100.45
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	101.40	102.40
4% post. kom. k. o. s.	101.40	102.40
4% 10% pr.	107.75	108.70
4% zast. pisma innerst. hr.	100.10	101.10
4% 1/2% ogrska cen.	100.50	101.20
4% 1/2% d. hr.	100.10	100.95
4% 1/2% z. pis. ogr. hip. ban.	100.10	100.95
4% 1/2% obl. ogr. lokalnih žel.	100.10	101.10
4% 1/2% obl. žel. ind. banke	100.10	101.10
4% 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99.90	100.10
4% 1/2% prior. dol. žel.	99.90	100.10
4% 1/2% juž. žel. kup. 1/2%	318.80	320.80
4% 1/2% avst. pos. za žel. p. o.	101.15	102.15
Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	189.50	191.50
„ 1864	283.10	286.10
„ tizake	171.75	173.75
„ zem. kred. I. emisije	307.10	317.10
„ II.	305.10	315.10
„ ogr. hip. banke	279.10	284.10
„ srbske a frs. 100	109.10	113.10
„ turške	143.25	144.25
Basilika srečke	24.75	26.25
Kreditne	483.10	493.10
Inomotske	79.10	83.10
Krakovske	86.10	90.50
Ljubljanske	66.50	72.10
Avst. rud. križa	56.50	58.50
Ogr.	37.10	39.10
Rudolfove	65.10	69.10
Saleburške	75.10	81.10
Dunajske kom.	635.10	645.50
Delnice.		
Jažne železnice	91.10	92.10
Državne železnice	643.50	644.50
Avstr.-ogr. bančne delnice	1647.10	1657.10
Avstr. kreditne banke	678.50	679.50
Ogrske	79.10	79.10
Živnostne	249.75	250.25
Premogovop v Mostu (Brüx)	673.10	677.10
Alpske montan	522.25	523.25
Prške žel. ind. dr.	2630.10	2640.10
Rima-Muranyi	539.50	540.50
Trbovške prem. družbe	258.10	262.10
Avstr. orožne tovr. družbe	606.10	610.10
Češke sladkorne družbe	145.10	148.10
Valute.		
C. kr. cekin	11.81	11.85
30 franki	19.06	19.10
30 marke	23.46	23.54
Sovereigns	22.92	24.10
Marke	117.15	117.35
Laški bankovci	95.40	95.62
Rubli	252.75	253.50
Dolarji	4.84	5.10

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 31. marca 1905.

Termin.	za 100 kg. K	18/60
Pšenica za april	100	18.48
Pšenica maj	100	18.48
Pšenica oktober	100	16.82
Rž april	100	14.62
Koruzna maj	100	14.94
Oves april	100	13.88

Meteorologično poročilo.

Vikna nad morjem 306.3. Srednji krašni tlak 750.0 mm

Maroc	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
30. 8. zv.	739.4	97	el. szahod	jasno	
31. 7. zv.	738.4	38	el. svzhod	jasno	
2. 8. zv.	736.4	172	p.m. jzh.	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura: 10.0° normale: 8.4°. Padavina 0.0 mm.

Zahvala.

Za povodom smrti našega nepozabnega, predragega očeta, brata, strica, svaka in soproga, gospoda

Antona Povšeta

gostilničarja in posestnika v Spodnji Šiški

izkazana nam sočutja in za premoževstveno spremstvo pri pogrebu si štejemo v dolžnost, izreči tem potom, globokoužaljeni, najpriskrnejšo zahvalo.

Se posebno se zahvaljujemo za častno udeležbo slavnih šišenskih čitalnic, požarni bramb. darovalcem in nosilcem krasnih vencov ter vsem drugim domačim in iz okolice, ki so s svojo udeležbo pripomogli k tako mnogoštevilnemu spremstvu.

Spod. Šiška, 31. marca 1905.

1028 **Žalujoči ostali.**

Seme

domače (črne) detelje

najvišje čistosti in kaljivosti

oddaje po 901-5

K 150.— za 100 klg

K 160.— za manjše množine

Edmund Kavčič

trgovina semen v Ljubljani.

Pritlični prostori

pripravni za pisarno ali skladišče, se s 1. majem oddajo. 1006 2

Povpraša se pri hišnem gospodarju, Prešernove ulice št. 7.

Trgovskega pomočnika

špecerijske stroke sprejme takoj

Jos. Jebačin, Ljubljana.

V kavarni „Valvasor“

se vrši 1017-1

danes, dne 31. marca

in jutri, dne 1. aprila t. l.

vsakokrat ob 8. zvečer

KONCERT

karlovških tamburašev.

— Vstop prost. —

Brázay Francovo žganje

je že 40 let preizkušano nenadomestljivo do

mače sredstvo, osobito pri vdrgnjenju, masaži,

obkladkih, v izogib migreni, influenci, trganju

in revmatizmu, v ojačenje oči, za izplakovanje

grla in vrata, proti prehlajenju in uspešno sred-

stvo za gojenje las. 493-1

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1904 leta.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 54 m dopoldne osobni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenc, Curih, Zeneva, Pariz čez Amstetten na Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osobni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (direktni voz I. in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osobni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (Trst-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA V NOVO MESTO IN KOČEVJE. Osební vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novo mesto, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 23 m jutraj osobni vlak v Dunaj čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak. (Monakovo-Trst direktni voz I. in II. razr.). — Ob 7. uri 12 m jutraj osobni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne osobni vlak v Dunaj čez Amstetten, Lipsko, Prago (direktni voz I. in II. razreda), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budejovice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Zeneva, Curih, Bregenc, Inomost, Zell am jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Smohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osobni vlak v Dunaj, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovoga, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 44 m zvečer osobni vlak v Dunaj, Ljubna, Beljaka, Smohorja, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta, Solnograda čez Klein-Reifling, iz Steyra, Linca, Budejovice, Plzena, Mar. varov, Heba, Francovih varov, Prage in Lipskega. — PROGA IZ NOVEGA MESTA IN KOČEVA. Osební vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE drž. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m zvečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO drž. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6. uri 10 m zvečer. Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih in 1. oktobra. — Čas prihoda in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 2 min. pred krajevnim časom v Ljubljani 1

Ernest Hammerschmidta nasledniki

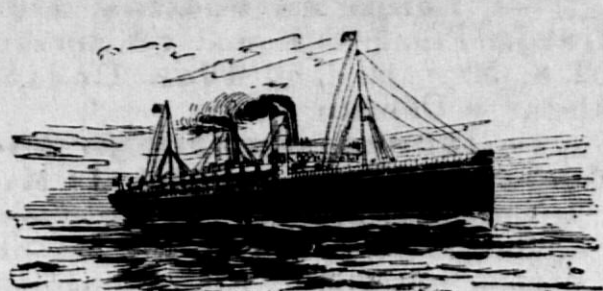
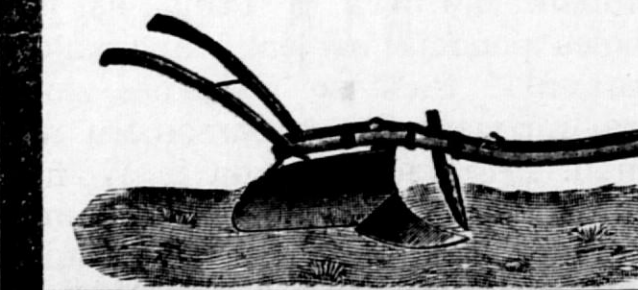
MADILE, WUTSCHER & Ko.

trgovina železnin in kovin

Lubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Velika zaloga

poljedelskih strojev in orodja.

Ounard-Line. Prva direktna parobrodna vožnja Trst-New-York in nazaj. Vozna cena v III razredu Ljubljana-New-York K 186.— s curosto izvrstno hrano, pijačo in 100 kg prtljage že od Ljubljane. Najpripravnejša in najcenejša pot iz Avstrije v Ameriko. Pojasnila in vozne listke v F. Nowy, agent v Ljubljani, Marijin trg št. 1. 3633-16

Čudovita novost!

325 komadov za 2 gl.

Krasna ura s lepo verižico, točno idoča, za katero se daje dveletna garancija; zelo lepa laterna magica s 25 krasnimi podobami, zelo zabavno; 1 zelo elegantna broža najnovije oblike, 1 lepa kravatna igla s simli briljantom, 1 krasen kolij iz orient. bisero, s patent. zaklepom, najmodernejši nakit za dame, 1 fin usnjat mošnjiček, jako elegantni nastavek za smotke s jantarnem i garnitura ff. double-zlatih manšetnih in srajčnih gumbov s patent. zaklepom, 1 ff. niklast žepni nožek, 1 ff. toaletno zrcalo, belg. steklo v etuiju, 20 predmetov za dopisovanje in 80 200 raznih komadov, vse, kar se potrebuje hiši, zastoj. Krasnih 325 komadov s uro, ki je sama tega denarja vredna, pošilja proti poštneinu povzetju za 2 gl. razpošiljalnica

S. Kohane, Krakov

št. 223.

Ako ne ugaja, se denar vrne. 1020

Mnogo priznanih pise n.

1^a jedilno mast

pošilja po 78 v. klgr. v vsaki množini firma

LAD. URBAN & spol., Praga—Žižkov.

== Zanimive znamenitosti! ==

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Fotoplastična razstava I. vrste.

Optiška potovanja po vsem svetu v polni resničnosti.

V soboto, dne 1. aprila 1905:

zadnji dan razstave:

Rusija — Perzija.

Potovanje iz Tiflisa v Baku, Rešt, Astrahan, Kazan.

Od nedelje, 2. aprila do sobote, 8. aprila 1905:

Udobno in interesantno potovanje po danskem otoku

Bornholmu.

Ne ponavlja se nič.

Serija 40 vin. Otroci 20 vin.

6 serij 2 K. 10 serij 3 K.

Vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — odprto od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 9. ure popoldne.

Za šole in društva znižana vstopnina.

Z odličnim spoštovanjem 1018

ravnateljstvo.

Št. 10921.

Razglas.

Podpisani mestni magistrat razpisuje izvršitev

podiranja hiš šte. 5 in 6 na Marijinem trgu.

Pogoji se izvedo pri mestnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah.

Pismene ponudbe je vlagati pri mestnem magistratu do

dne 12. aprila t. l. opoldne.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane

dne 27. marca 1905.

Novi sejmi

v Mokronogu na Dolenjskem

se vrše vsak prvi četrtek vsakega meseca za prešiče

in potem dva nova letna in živinska sejma in sicer prvi

na soboto po prazniku Srca Jezusovega, ki pade letošnje leto na 1. julija, in drugi sejem tretjo soboto v me-

secu septembru vsacega leta. 638-2

Občinski urad v Mokronogu.

za velikonočne

praznike se dobe po najnižjih cenah

moške, deške in otroške obleke kakor

tudi najfinejša damska konfekcija v naj-

večji izbiri od najpreprostejše do najfi-

nejše izvršitve

v angleškem skladišču oblek

O. Bernatovič

Mestni trg št. 5, Ljubljana Mestni trg št. 5.

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU. Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1,000.000.— Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in Zavaruje srečke proti

kurzni izgubi. Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Ekskompt in inkasso menic. Borzna naročila.

6-10 kron

na dan si morejo gospe brez truda zaslužiti.

Natančneje: Gosposke ulice št. 15, pisarna levo. 955-6

Pozor!

50.000 parov čevljev!

4 pare čevljev samo gl. 2-80

Ker je več velikih tovarn ustavilo plačila, so me pooblastili, da spravim v denar večji oddelek čevljev daleč pod izdevalno ceno. Prodajam zatojore vsakomur: par moških in par ženskih čevljev rjavega ali črnega usnja na trakove galoširani, z močnimi zbitimi usni podplati; dalje par moških in par ženskih modnih čevljev s paspoilom, zelo eleg., najnovjše oblike, močni, za poletje, zelo lačni in lahki. Velikost po cm. Vsi 4 pari veljajo samo gl. 2-80. Razpošilja po povzetju ali pa če se pošlje denar naprej

S. URBACH, eksport čevljev

Krakov št. 363.

Zamena dovoljena, tudi denar nazaj; riziko torej izključen. 1001

Vojaški koncert.

Od 1. aprila t. l. naprej

bo vso poletno sezono

vsako soboto ob 1/8. zvečer

v prostorih hotela

„Pri južnem kolodvoru“

in pozneje na vrtu 1014